

Motion till riksdagen 2011/12: MJ310

av **Isak From m.fl. (S)**

Ekonomiska förutsättningar för samebyar med hög rovdjursbelastning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de ekonomiska förutsättningarna kring rovdjursersättningsystemet för samebyarna bör ses över.

Motivering

Björn orsakar renägare stora kapitalförluster visar forskningen. De senaste tio åren har renskötarna i framför allt skogssamebyarna märkt att de förlorar fler och fler kalvar samtidigt som björnstammen har ökat markant.

Sedan två år tillbaka bedriver SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, ett treårigt forskningsprojekt som ska ge svar på hur mycket ren en björn faller. I studien ingår två samebyar.

Rennäringen i de berörda samebyarna beskrivs som förlustaffär. I t.ex. Västra Kirkkejaurs sameby finns cirka 2 000 renar, som under fjolåret fick 24 000 kronor per år från staten för björndödad ren.

Slaktvärdet för en ren är 1 500 kronor, vilket innebär att det bara krävs att björnen dödar fler än 16 renar för att det ska bli en förlustaffär för samebyn.

Studien visar att bland de dräktiga vajor som hade försetts med sändare kan man konstatera att 43 procent saknade kalv vid årets renkalvmärkning. Något som direkt kan kopplas till ett ökat rovdjurstryck av framför allt björn. Resultatet är förvånande anser forskare på SLU:s viltskadecenter som leder studien.

Samebyarna börjar nå en smärtgräns. Med rovdjursförluster på 40–50 procent renkalvar per år börjar det vara omöjligt att ha en lönsam näringsverk-

Fel! Okänt namn på

samhet, enligt forskning som bedrivits av SLU tillsammans med de berörda samebyarna.

Det har tidigare inte varit känt att de olika björmindividerna tog så många renkalvar som de faktiskt gör, säger SLU i studien.

Studien går kort ut på att renar har radiosändare runt halsen och att björnarna är märkta med gps-sändare. Därmed kan forskarna ha simultankontroll över hur djuren rör sig.

I samebyarna Västra Kikkejaur och Malå sameby kunde man vid årets renkalvmärkning se att det var oroväckande många gallvajor, vajor utan kalvar, och eftersom björnstammen har ökat radikalt de tio senaste åren jämfört med andra predatorer på ren, bedömer samebyarna och SLU att björnen är en betydligt större predator på renkalv än vad som tidigare varit känt.

De nya forskningsresultaten borde föranleda en översyn av ersättningssystemet för samerna på grund av rovdjursskador.

Stockholm den 23 september 2011

Isak From (S)

Maria Stenberg (S)

Karin Åström (S)